

اقتصادی ایران

کارشناسان در گفت‌وگو با «ایران» نظر دادند

افزایش نظارت بر توزیع به جای کوپنی شدن عرضه کالاها

گزارش «ایران» از جزئیات یک طرح برای پیش فروش نفت

نفت در برابر ریال

این طرح هنوز نهایی نشده و در حال بررسی کارشناسی است

گروه اقتصادی | آن طور که در اخبار آمده بود قرار است رئیس جمهوری بزودی از طرح گشایش اقتصادی پس از تصویب در شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا رو نمایی کند. از روز چهارشنبه گذشته که روحانی از این طرح سخن گفته بود گمانه زنی های متفاوتی درباره آن مطرح شده بود از تأیید «اف ای تی اف» گرفته تا طرح جاماندگان از سهام عدالت و یک گمانه زنی بسیار کمرنگ از پیش فروش نفت به مردم.

اما کمرنگ ترین گمانه زنی- پیش فروش نفت به مردم- در واقع همان پررنگ ترین و محتمل ترین طرحی است که قرار است از آن رونمایی شود. اما این طرح به چه صورت خواهد بود؟

بنابر اطلاعات بدست آمده که هنوز نهایی نشده و احتمال آنکه جزئیات آن تغییر کند وجود دارد قرار است دولت نفت خام را در

میان مردم پیش فروش کند. بنا بر این طرح خرید هر بشکه نفت به قیمت روز و به صورت ریال و با سر رسید دویا سه ساله خواهد بود و در موعد سر رسید نفت با معادل دلاری ریال از مردم خریداری خواهد شد. در عین حال نرخ سودی هم برای پیش فروش نفت در نظر گرفته شده که اعلام خواهد شد.

منابع حاصل از پیش فروش نفت در

سرمایه گذاری های نفتی به کار گرفته خواهد شد. همچنین پیش بینی شده که دارندگان

اوراق پیش فروش نفتی به نوعی جزو

سهامداران طرح های صنایع نفتی هم باشند.

در واقع طرح پیش فروش کردن نفت

حدود دو سال پیش از سوی یکی از دست

اندرکاران نفتی پیشنهاد شده بود. بنا بر این

طرح اولیه پیشنهادی استفاده از درآمدهای

آتی که روشی مرسوم در صنایع نفتی است

مبنای این طرح جهت تأمین مالی همان

طرح ها هست اعم از بالادستی و پایین دستی لذا نگرانی هزینه شدن وجوه اوراق در جایی غیر از بخش توسعه های تولیدی منتفی است. همچنین تضمین نفت برای اوراق در اصل موجب بازگشت اعتماد مردم بعد از دوره بی اعتمادی ناشی از عملکرد گذشته مؤسسات مالی و اعتباری در گذشته خواهد بود. بنا بر این طرح، تضمین کف قیمت اوراق از سوی نفت و تخصیص سود ناشی از افزایش قیمت نفت که با توجه به شرایط بازار کاملاً مورد انتظار است به خریداران می تواند این اوراق را به آلترناتیو خوبی برای ارز و سکه تبدیل کند خصوصاً که سود حاصله از مالیات معاف پیش بینی شده است.

بنا بر نظر طراحان طرح، شرکت نفت

هم بابت این تضمین، ابزار خود را در رابطه

با شرکت‌های E&P شامل مالکیت تأسیسات

و تولید در اختیار دارد ضمن آنکه آنها هم تا

سقف ۵۰ درصد تولید را نیز در اختیار دارند و این به هر دو بخش تضمین کننده امکان تعهد را می دهد. طراحان طرح معتقد هستند که این طرح آغازی خواهد بود بر ورود بورس به بازار آینده و کاغذی که روش متداول بورس های بزرگ است که چندین برابر نفت فیزیکی هر روز معامله کرده و رونق بازار سرمایه و پول را موجب می شوند. ضمن آنکه اوراق قابل خرید و فروش پیش بینی شده که خود هم انعطاف بیشتری به خریداران اوراق می دهد و هم بر رونق بازار معاملات می افزاید.

در این طرح پیش بینی شده بود که مشوق های مالی طرح برای طولانی تر نمودن دوره تنفس نیز در نظر گرفته شود تا طرح ها فرصت تکمیل و رسیدن به تولید و درآمد را پیداکنند.

نکات دیگری که در این طرح پیشنهاد شده بود این بود که قیمت اوراق به صورت ریال

را که ستاد ملی کرونا تعیین کرده است، اخذ

کنند.

وی تأکید کرد: در صورتی که از بانک‌ها

تخلفی سر بزنند، متقاضیان می توانند این

موارد را به بخش نظارت بانک مرکزی

گزارش کنند. این امر به منظور تسهیل شرایط

بهره‌مندی متقاضیان از تسهیلات یاد شده،

انجام گرفته است.

میرمحمد صادقی ضمن تأکید بر اینکه

تعیین گروه‌های هدف برعهده وزارت راه و

شهرسازی است، اظهار کرد: متقاضیان در این سامانه این وزارتخانه ثبت نام کنند و این

وزارتخانه مسئولی ثبت نام، کنترل و پالایش

نهایی را برعهده دارد، بنابراین در این زمینه

صرفاً افرادی به شبکه بانکی معرفی می‌شوند

که وزارت راه و شهرسازی آنها را معرفی کند.

■ معرفی تدریجی متقاضیان

مقام مسئول بانک مرکزی با بیان اینکه

افراد به تدریج به منظور پراکنش بانک‌ی معرفی

می‌شوند، گفت: به منظور جلوگیری از ازدحام،

افراد به صورت تدریجی به شبکه بانکی

معرفی می‌شوند و درخواست تسهیلات آنها

در بانک‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد.

■ سقف تسهیلات اعطای

وی درخصوص سقف‌های تسهیلات

اعطایی به متقاضیان، اظهار کرد: مقرر شده

است مبلغ حداکثر ۲۰۰ هزار میلیارد ریال از

محل بخشی از منابع مالی اختصاص یافته به

ستاد ملی کرونا به منظور پرداخت تسهیلات

خرید مراحه کالا و خدمات در نظر گرفته شود.

براین اساس، تسهیلات یاد شده در سقف‌های

۵۰۰ میلیون ریال در شهر تهران، ۳۰۰

میلیون ریال در سایر کلانشهرها (شهرهای

بالای یک میلیون نفر جمعیت شامل

مشهد، اصفهان، کرج، شیراز، تبریز، قم، اهواز و

کرمانشاه) و ۱۵۰ میلیون ریال در سایر شهرها،

با هدف کمک به تأمین افزایش تحقق یافته

در ودیعه اجاره‌های مسکن ا فشار کم درآمد و

آسپ‌پذیر در سال جاری اعطا می‌شود.

■ روش بازپرداخت تسهیلات

سیدعلی اصغر میرمحمد صادقی با

بیان اینکه این تسهیلات به دو صورت قابل

پرداخت است، تصریح کرد: با بررسی‌های

به عمل آمده و باتوجه به ملاحظات شرعی

شورای فقهی بانک مرکزی، در روش بنا به

تمایلی و انتخاب متقاضی برای بازپرداخت

تسهیلات در نظر گرفته شده است.

وی درخصوص روش نخست بازپرداخت

اقساط گفت: در روش نخست، که به صورت

یک ساله است، متقاضیان صرفاً سود

تسهیلات را در ۱۲ قسط خود پرداخت می‌کنند

و پس از گذشت ۱۲ ماه یک جا تسهیلات را

بازپرداخت می‌کنند و با بانک تسویه می‌کنند.

مبلغ هر قسط بازپرداخت تسهیلات در

این روش برای مستأجران، در شهر تهران

(تسهیلات ۵۰ میلیون تومانی) تقریباً ۵۴۲

هزار تومان، سایر کلانشهرها (تسهیلات ۳۰

میلیون تومانی) ۳۲۵ هزار تومان و در سایر

شهرها (تسهیلات ۱۵ میلیون تومانی) ۱۶۲

هزار و ۵۰۰ تومان است. همچنین نرخ سود در

این روش ۱۳ درصد است.

مدیرکل اعتبارات بانک مرکزی

درخصوص روش دوم در نظر گرفته شده برای

بازپرداخت این تسهیلات عنوان کرد: در روش

دوم که به صورت سه ساله و با بازپرداخت ۳۶

ماهه است، روش توأمان است؛ بدین معنا که

مستأجران بخشی از سود و بخشی از تسهیلات

را بازپرداخت می‌کنند و پس از گذشت ۳۶

ماه، با بانک تسویه می‌کنند. در این روش

که نرخ آن ۱۲ درصد است، مبلغ هر قسط

بازپرداخت متعلق به مستأجران است و ۵۰

میلیون تومانی) تقریباً یک میلیون و

۶۶۰ هزار تومان، سایر کلانشهرها (تسهیلات

۳۰ میلیون تومانی) ۹۹۶ هزار تومان و سایر

شهرها (تسهیلات ۱۵ میلیون تومانی) تقریباً

۴۹۸ هزار تومان است.

میرمحمد صادقی با بیان اینکه تسهیلات یاد شده در قالب عقد مراحه خرید کالا و خدمات است، تأکید کرد: باتوجه به افزایش نرخ اجاره بها مستأجران کم درآمد، برای تأمین هزینه مسکن خود ناگزیر به حذف برخی از نیازهای زندگی خود شده‌اند، لذا ما نیز به دنبال راهکاری درخصوص پرداخت این تسهیلات بوده تا به لحاظ شرعی و قانونی امکان جبران هزینه‌های پرداختی از سوی این اقشار بابت تأمین مسکن خود فراهم شود. در نهایت با تأیید شورای فقهی بانک مرکزی «عقد خرید کالا و خدمات»، برای این مهم در نظر گرفته شد.

■ تقسیم‌بندی بانک‌ها برای حمایت‌های گروانی

میرمحمد صادقی ضمن اشاره به سایر طرح‌های مساعدت‌های انجام شده توسط نظام بانکی ناشی از شیوع ویروس کرونا، عنوان کرد: باتوجه به اینکه تسهیلات دیگری نیز براساس مصوبات ستاد ملی مقابله با کرونا همچون پرداخت بیش از ۲۴ میلیون فقره تسهیلات یک میلیون تومانی به خانوارهای یارانه بگیر و نیز تسهیلات به بنگاه‌های آسیب دیده ناشی از شیوع ویروس کرونا در حال پرداخت است، در نتیجه بخشی از بانک ها سهمیه‌شان را در این زمینه صرف کرده‌اند و در طرح یاد شده آنها کنار گذاشته شدند. بنابراین سایر بانک ها که همان ۱۵ بانک را شامل می‌شود، می‌توانند از این سهمیه برای اعطای تسهیلات به مستأجران استفاده کنند. البته به نظر می‌رسد این تعداد بانک می تواند پاسخگوی نیاز مردم باشد.

شده. بنابراین سایر بانک ها که همان ۱۵ عملیات پرداخت تسهیلات فوق توسط شبکه بانکی، مهلت زمانی خاصی تعیین نشده است، لذا از متقاضیان می‌خواهیم به تدریج و با رعایت پروتکل‌های بهداشتی به بانک‌ها مراجعه کنند.

ظرفیت دو برابری بورس برای جذب سرمایه

حسین قهیمی‌راد
معاون پیشین دبیرکل بورس تهران

بازار سهام ایران در یک سال اخیر با تکیه بر مزیت‌های ویژه خود بخش قابل توجهی از نقدینگی را به سوی خود جذب کرده است. بر اساس آمار ارائه شده تنها در چهار ماهه نخست سال جاری حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی وارد بازار سرمایه شده است و بر همین اساس میزان تأمین مالی از این بازار نیز سه برابر شده است. با وجود این همچنان بازار سهام ظرفیت زیادی برای جذب نقدینگی بیشتر دارد به طوری که دو برابر آنچه تاکنون وارد این بازار شده است را می‌تواند جذب کند. ظرفیتی که در سایر بازارها کمتر دیده می‌شود. اما برای اینکه بازار سرمایه بتواند برای جذب نقدینگی و هدایت آن به سمت فعالیت‌های مولد از حداکثر ظرفیت خود استفاده کند به دو عامل مهم بستگی دارد. نخستین مؤلفه‌ای که در بالا بردن ظرفیت بازار سهام اهمیت دارد، نحوه سیاستگذاری مسئولان دولت در این بازار است. برنامه‌ریزان باید با افزایش عرضه سهام و پذیرش شرکت‌های جدید در بورس زمینه ورود سهامداران جدید به بورس را فراهم کنند. دولت باید مردم را برای سرمایه‌گذاری در بازار سهام تشویق کند که اصلی‌ترین مشوق کاهش قیمت سهام است که از طریق افزایش عرضه‌های اولیه مقدور است.

صفحه ۹ را بخوانید

باید و نیابید‌ها در سمت و سوی تازه «صمت»

انتظارات فعالان اقتصادی از سکاندار آتی «صمت»

قرار است دو روز دیگر یعنی چهارشنبه نمایندگان مجلس تصمیم بگیرند که سکان هدایت وزارت صنعت، معدن و تجارت را به دست حسین مدرس خیابانی ب‌سپارند یا منتظر گزینه دیگری از سوی دولت باشند؟ هرچند که ۲۲ مرداد آخرین فرصتی است که قانون برای سرپرستی مدرس خیابانی برای وزارت صمت مشخص کرده است. پیش از این دولت قصد داشت که قبل از معرفی وزیر جدید به خانه ملت، تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت را در قالب لایحه‌ای که به مجلس قبلی داده بود انجام دهد اما به خاطر مخالفت نمایندگان این دوره و نه شورای نگهبان، دولت نتوانست از فرصت تغییر برای تفکیک دو وزارتخانه استفاده کند. ۲۲ اردیبهشت بود که رئیس جمهوری، حسین مدرس خیابانی را برای سرپرستی وزارت صمت معرفی کرد و تا زمانی که وی به عنوان کاندیدای نهایی به مجلس معرفی شود، اسامی مختلفی سر زبان‌ها آمد.

صفحه ۸ را بخوانید

بحران کرونا بر کدام بخش‌های صنعت نفت اثر گذاشت؟

پوست اندازی شرکت‌های نفتی

همه‌گیری ویروس کرونا، جنگ قیمتی در بازار نفت و نوسانات بی‌سابقه قیمت‌ها باعث ویرانی تمام بخش‌های صنعت نفت از اکتشافات در بالادست و تولید نفت تا پالایش و پایین دست آن را تحت تأثیر قرار داده است. به طوری که می‌توان گفت نیمه اول سال ۲۰۲۰ برای صنعت نفت بی‌رحمانه بوده است. تقاضای جهانی برای نفت در یک مرحله تقریباً یک سوم کاهش یافت و یک جنگ قیمتی برای تصاحب سهم بازار به دستان عربستان سعودی شکل گرفت. به دنبال آن، قیمت‌های نفت خام امریکا برای اولین بار به زیر صفر سقوط کرد.

صفحه ۱۰ را بخوانید

سکه یک میلیون تومان ارزان شد

قیمت طلا و سکه در بازار روز گذشته، در سایه افت قیمت دلار و توقف رشد اونس جهانی کاهش داشت و سکه تمام بهار آزادی به بهای ۱۰ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان معامله شد.

در معاملات نخستین روز کاری بازار بعد از تعطیلی شنبه، طلا و سکه و ارز

کاهش قیمت‌ها را تجربه کردند.

روز یکشنبه، هر قطعه سکه طلای تمام بهار آزادی با حدود یک میلیون کاهش نسبت به آخرین روز کاری هفته گذشته (پنجشنبه)، به قیمت ۱۰ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان فروخته شد. بهای سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز به قیمت ۱۰ میلیون و ۲۵۰ هزار تومان کاهش یافت. نیم سکه پنج میلیون و ۳۸۰ هزار تومان، ربع سکه ۳ میلیون و ۵۰ هزار تومان و هر قطعه سکه یک گرمی یک میلیون و ۶۳۰ هزار تومان تعیین قیمت شد. همچنین یک گرم طلای خام ۱۸عبار نیز به ارزش یک میلیون و ۲۹ هزار تومان فروخته شد و هر مثقال طلا نیز با بهای ۴ میلیون و ۴۶۰ هزار تومان به فروش رسید.

همچنین روز گذشته، ارز شاهد کاهش ۲ هزار تومانی بهای دلار و یورو در بازار آزاد بود به طوری که نرخ فروش دلار در بازار غیر رسمی به رقم ۲۱ هزار و ۵۰۰ تومان عقب‌نشینی کرد. روز یکشنبه بهای هر دلار آمریکا در صرافی‌های بانکی به کانال ۲۱ هزار تومان بازگشت و به قیمت ۲۱ هزار و ۸۰۰ تومان رسید. همچنین بهای خرید دلار در این صرافی‌ها نیز ۲۱ هزار و ۷۰۰ تومان شد. /ایرنا

تابلوی صرافی‌های بانکی برای فروش یورو نیز همین روند را نشان دادند و بهای آن را ۲۵ هزار و ۸۰۰ تومان ثبت کردند. بهای خرید یورو هم در قیمت ۲۵ هزار و ۷۰۰ تومان ثبت شد. /ایرنا

صنعت هوایی به مدیریت با اقتدار نیازمند است

وزیر راه و شهرسازی گفت: در چندین سال اخیر در صنعت هوایی وقت ما صرف دشمنی‌ها و پرونده‌های بی‌خود و دادگاه‌هایی شد که ریشه آن دشمنی و نه کارشناسی بود. باید مراقب باشیم با اعمال مدیریت با اقتدار در رگیر مسیرهای فرعی نشویم. محمد اسلامی در مراسم تودیع علی عبدالزهد و معارفه تورج دهقانی زنگنه به ریاست سازمان هواپیمایی کشوری گفت: هیچ کس از مدار خارج نمی‌شود، هر کس در دوره‌ای نقشی دارد و بعد با پایان آن دوره وظایف را به فرد دیگری می‌سپارد اما از مدار خارج نمی‌شود. وزیر راه و شهرسازی اظهار داشت: اتحاد، همسنگی، همکاری و یکپارچگی در این صنعت وجود دارد. ما قصد نداشتیم آقای دهقانی زنگنه را در این شرایط از مدیرعاملی ایران ایر تغییر بدهیم، اما بالاخره به این جمع‌بندی رسیدیم و روزی که موضوع در دولت مطرح شد نیمی از وقت هیأت دولت صرف موضوعات صنعت هوایی شد و به مذاکرات در باره صنعت گذشت و موضوع انتخاب و انتصاب زمانبر بود.

اسلامی اظهار داشت: با نظر مثبت دولت و رئیس جمهوری و شناخت مقام معظم رهبری، تورج دهقانی زنگنه و علیرضا برخورد به سازمان هواپیمایی و ایران ایر آورده شدند. این افراد برای صنعت یک ثروت بزرگ محسوب می‌شوند و با پشتوانه محکمی که دارند امیدواریم در تحقق اهداف ما را یاری کنند، ضمن آنکه آقای عبدالزهد هم همچنان به خانواده هوایی کشور تعلق دارد و در این صنعت می‌ماند. /ایرنا

مرز شلمچه باز است

سخنگوی گمرک ایران گفت: برخلاف برخی گمانه‌ها مبنی بر بسته بودن مرز شلمچه، این مرز همچنان باز است و فعالیت‌های تجاری در آن جریان دارد. فقط محدودیت‌هایی برای صادرات تره بار وجود دارد. روح‌الله لطیفی اظهار داشت: برخلاف برخی گمانه‌ها مبنی بر بسته بودن مرز شلمچه، این مرز همچنان باز است و فعالیت‌های تجاری در آن جریان دارد. فقط محدودیت‌هایی برای صادرات تره بار وجود دارد که از هفته آینده برطرف خواهد شد. سخنگوی مرزهای عربی (غیر از اقلیم کردستان) فقط روزهای یکشنبه و چهارشنبه باز هستند، از این رو با توجه به اینکه امروز یکشنبه است فعالیت مرز شلمچه را با پذیرش ۲۵۰ کامیون شاهد بودیم. وی ادامه داد: مرزهای عربی عراق روزهای یکشنبه و چهارشنبه فعال است. /ایسنا

یادداشت

گزارش روز

انرژی

خبرخوان